

Nr 359.

Av herr **Lindskog**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 61, angående stipendier åt studerande vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet m. m.*

Den kungliga propositionen nr 61 angående stipendier åt studerande vid universiteten i Uppsala och Lund samt Karolinska mediko-kirurgiska institutet är ägnad att väcka livlig tillfredsställelse på grund av den effektiva hjälp, som ett bifall till densamma skulle medföra för många begåvade och medellösa studenter i deras arbete.

Beträffande den rättvisa fördelningen av de belopp, som äro avsedda att utgå till de bägge statsuniversiteten och Karolinska institutet, kan man måhända hysa avvikande meningar gentemot regeringsförslaget. Då emellertid onekligen beaktansvärda skäl kunna anföras för den gjorda fördelningen, är det ej min avsikt att härutinnan föreslå någon ändring. Däremot finner jag det beklagligt, att de föreslagna hjälpåtgärderna begränsats att gälla endast statsuniversiteten och Karolinska institutet.

I propositionen framhålles med rätta, att det är med hänsyn till samhällets intressen, som hjälp bör givas åt obemedlade och "utmärkt begåvade" studerande. Om man fasthåller vid denna riktiga synpunkt, bör det vara helt likgiltigt, om studierna bedrivs i Uppsala, Lund, Stockholm eller Göteborg. Den studerandes behov av understöd behöver ej vara större, ej heller hans begåvning för samhället värdefullare, om han studerar vid ett statsuniversitet än vid en enskild högskola. Säkerligen är det ofta nog just av ekonomiskt nödvång, som han ej söker sig hän till de traditionsrika statsuniversiteten med deras mera rikt utvecklade studentliv. Den nu föreslagna begränsningen kommer antagligen att stimulera fattiga begåvade studenter att begiva sig till universiteten i stället för de enskilda högskolorna — men detta kan icke be-tecknas såsom något samhällsintresse.

Som ett slags motiv för begränsningen framhåller ecklesiastikministern, att det är fråga om en försöksanordning. Men varför en dylik skulle inskränkas till de statliga bildningsanstalterna har man svårt att förstå. Lika litet kan man godtaga den motiveringen, att de studerande vid de enskilda högskolorna genom de föreslagna åtgärderna skulle erhålla ökade möjligheter att få gynn-samma lån ur den nuvarande studielånefonden. Denna både osäkra och obetyd-liga kompensation kan icke uppväga den orättvisa, som ligger i den nu före-slagna begränsningen.

Det förtjänar framhållas, att även statskontoret ansett, att några bärande skäl att inskränka den föreslagna understödsverksamheten till studerande vid

universiteten i Uppsala och Lund samt Karolinska institutet knappast kunde förebringas. "Krav på motsvarande åtgärder", säger statskontoret, "kunde med fog framställas och hade för övrigt redan framställts även från andra högskolors sida."

Jag förbiser ingalunda, att vad jag här ovan sagt i viss mån kan tillämpas även på de fackhögskolor, som inriktats på praktisk utbildning, såsom Tekniska Högskolan, Lantbrukshögskolan m. fl. I första hand synes emellertid full jämställdhet böra skapas för sådana högskolor, som i sin verksamhet äro jämförbara med statsuniversiteten.

Det är icke min mening, att av de belopp, som föreslagits skola utgå för berörda ändamål, någon del bör tilldelas de studerande vid de enskilda högskolorna i Stockholm och Göteborg. Icke heller anser jag mig nu böra föreslå en ökning av anslaget för att därmed möjliggöra, att medel redan för nästa budgetår må utgå även till de enskilda högskolornas studenter. Jag tillåter mig endast förelå,

att riksdagen vid bifall till den kungl. propositionen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t efter vederbörlig utredning till 1940 års riksdag framlägger förslag, att studenterna även vid Stockholms och Göteborgs högskolor må, efter enahanda grunder och i rättvis proportion, komma i åtnjutande av samma slags studiehjälp, som nu föreslagits beträffande Uppsala och Lunds universitet samt karolinska institutet.

Stockholm den 10 februari 1939.

Cl. Lindskog.